

Алла КОВАЛЬЧУК,
вчителька англійської мови
КЗ «ВГЛ №1 ім. М. І. Пирогова»

Метод портфоліо як засіб розвитку інноваційної особистості

Ідеальне керівництво – коли керівництва немає, а його функції виконуються... І кожен знає, що йому робити. І кожен робить, бо хоче цього сам.

Сучасний розвиток міжнародних зв'язків України, намагання нашої держави налагодити зв'язки на європейському та світовому рівнях, нові політичні, соціально-економічні та культурні аспекти вимагають ґрунтовних змін у галузі навчання іноземних мов.

Іноземна мова є важливим засобом міжкультурного спілкування, вона сприяє вербальному порозумінню громадян різних країн, забезпечує такий рівень їхнього культурного розвитку, який дозволяє вільно орієнтуватися і комфортно почуватися в країні, мова якої вивчається. На жаль, майже в усьому світі знання декількох іноземних мов – це норма, для України – це виняток. Тому завданням сучасної освіти є стимулювання учнів до вивчення мов та пошук і використання ефективних інноваційних методів викладання.

Час, суспільство і самі діти змушують учителя постійно змінювати методи навчання, шукати такі, які будуть найпродуктивнішими на певному

етапі, сприятимуть розвитку інноваційної особистості. Тобто особистості, яка зможе проявити себе, яка не буде боятися експериментувати, змінювати щось у собі й у своєму житті.

Для того щоб особистість розвивалася саме в такому напрямку, потрібно навчити її самоаналізу, самокритики, самодисципліни, саморозвитку, самоконтролю, самореалізації, самовираження. Тому для організації самостійної роботи учнів я обрала метод ведення портфоліо.

МЕТОД ПОРТФОЛІО

- ✓ СУЧАСНО
- ✓ РЕЗУЛЬТАТИВНО
- ✓ НОВІТНЬО
- ✓ ІНТЕРАКТИВНО
- ✓ ЦІКАВО
- ✓ КРЕАТИВНО
- ✓ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНО

Основою метою цього методу є створення мотивації навчальної діяльності, розвиток об'єктивної самооцінки, творчих здібностей, уміння самостійно конструювати свої знання, уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, планувати свою діяльність, формування організаційних навичок.

**Портфоліо (від англ. – portfolio) –
це папка документів, портфель.**

Чим цінне портфоліо для учня та вчителя? Перш за все це робота, яка виконана учнем самостійно, відрізняється від інших, є єдиною у своєму

роді. Це сприяє усвідомленню учнем своєї неповторності, бо кожна папка ведеться творчо, кожен має право робити малюнки, клеїти фото, якщо це відповідає змісту, тощо. На сторінках портфоліо вони роблять усе для того, щоб довести свою неповторність, проявити свою творчість, реалізувати свої задуми, розкрити себе як особистість.

Портфоліо містить:

- ФОТО УЧНЯ;
- АНКЕТНІ ДАНІ УЧНЯ;
- ПЛАН РОБОТИ НА СЕМЕСТР;
- ТАБЕЛЬ САМООЦІНКИ;
- ТАБЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ВЧИТЕЛЕМ;
- ГРАФІК РОСТУ;
- ПАПКУ САМООСВІТИ;
- ПАПКУ ТВОРЧИХ ПРОЄКТІВ.

1. Оформлення портфоліо передбачає заповнення анкетних даних учня, що сприяє усвідомленню ним своєї значимості. На титульній сторінці портфоліо дитина розміщує своє фото та подає короткі відомості про себе.

My Portfolio	
	Name
	Surname
	Date of Birth
	Home Address

2. План роботи на семестр розвиває вміння планувати своє майбутнє, організовувати навчальну діяльність, ставити перед собою мету і досягати її. На початку семестру вчитель

оголошує план роботи на семестр: основні теми, тематичні оцінювання, конференції, екскурсії, домашнє читання та інше. Так, знаючи орієнтовні дати проведення запланованого, учні мають можливість заздалегідь організувати свій навчальний час.

The Plan of the Second Term

1. Great Britain

12.02 – Subject control

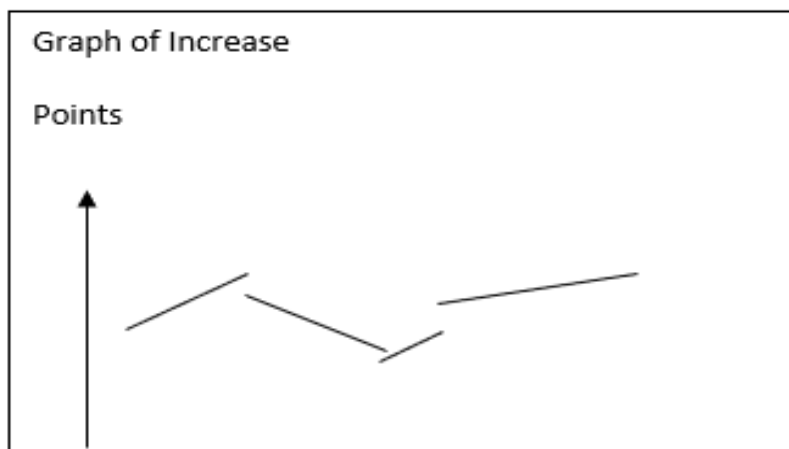
24.02 – Excursion

3. Оформлення аркуша самооцінки дає змогу учням розвивати об'єктивну самооцінку. Перед проведенням тематичного оцінювання учні в таблиці самооцінки самі виставляють собі бали, оцінюючи свої знання з теми. Вважаю, що це є як стимулом до навчання, так і ефективним засобом розвитку самоаналізу та самооцінки.

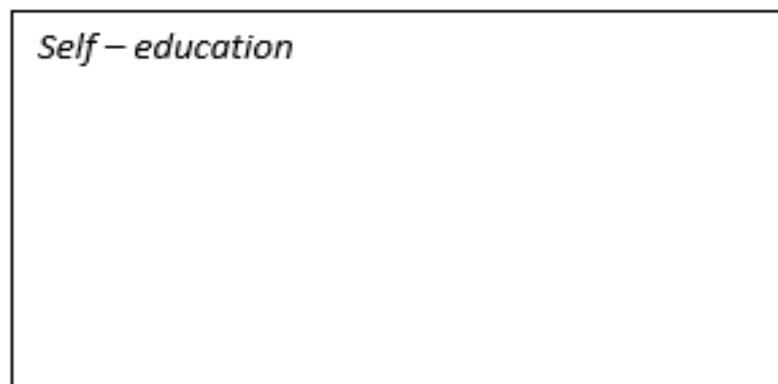
4. Наступним етапом ведення портфоліо є таблиця оцінювання вчителем. Цю сторінку діти заповнюють після того, як учитель оцінив знання з теми. Таким чином, кожен може перевірити об'єктивність своєї самооцінки. Педагог обов'язково наголошує на тому, що знижена чи завищена самооцінка не є негативом, просто діти повинні навчитися реально оцінювати свої можливості, що допоможе їм як у навчанні, так і в трудовій діяльності та житті.

<i>Self – appraisal</i>	<i>Report card</i>
1. Great Britain	1. Great Britain
Subject control -10	Subject control -10
2. Sport	2. Sport
Subject control -10	Subject control -10

5. Наступна сторінка – графік росту. Табель оцінювання вчителем та графік росту є стимулом до навчання, а ще – засобом самоконтролю та контролю з боку батьків. Графік росту – це ефективний засіб добитися того, щоб діти записували кожен зароблений бал. Вони будуть координувати пряму, фіксують дати, коли отримано бал, та сам бал. Потім будується графік, з якого видно результати навчальної діяльності учня. І батькам, і вчителю, і дитині легко контролювати цей процес.

6. Аркуш самоосвіти дає дітям право вибору інформації, вони працюють над тим матеріалом, який їх цікавить, і розміщують його у файлі самоосвіти. Ефективність ведення аркуша самоосвіти вбачаю ще й у тому, що учні вчаться працювати самостійно, обирають той матеріал та вид роботи, який їм цікавий, відповідає їх рівню. Інколи педагог дає поради чи завдання щодо інформації, яку можна опрацювати в рамках самоосвіти. Але з досвіду роботи видно, що в наших учнів стільки інтересів, такий політ фантазії, що часто приємно вражає: переклад сучасних пісень як з англійської рідною мовою, так і навпаки; переклад віршів, казок, гороскопів; створення ілюстрованих словників; складання віршів та оповідань; біографії кумирів, друзів, батьків; складання та розгадування кросвордів; переклад різних кулінарних рецептів; філософські роздуми тощо. Все це супроводжується малюнками, фотографіями, таблицями та ін.

7. Сторінка творчих проєктів сприяє розвитку творчого та наукового рівня учня. Зазвичай за рік учні виконують 1-2 проєкти, їх розміщують у файл творчих проєктів.

Це рекомендований перелік матеріалів, які можна розміщувати в портфоліо, кожен учитель може вносити зміни відповідно до рівня учнів, предмета, вікових особливостей, темпераменту дитини та ін.

ТЕРМІН ВЕДЕННЯ ПОРТФОЛІО:	НЕОБМЕЖЕНИЙ
ГРАФІК ВЕДЕННЯ:	ВІЛЬНИЙ
СТИЛЬ ВЕДЕННЯ:	БЕЗМЕЖНИЙ
ГРАФІК КОНТРОЛЮ:	РЕГУЛЯРНИЙ

Діти працюють з портфоліо вдома, тоді, коли у них є вільний час, або за графіком, який встановлює вчитель. Зазвичай роботи треба перевіряти регулярно, щоб стимулювати учнів, контролювати їхні досягнення. Портфоліо ведеться весь час, поки учні можуть самостійно порівняти свій рівень знань у різних класах, згадати вивчене, порівняти свої інтереси у різному віці, простежити ріст рівня знань.

Цей метод розкриває можливість диференційованого підходу до навчання, бо кожен, хто веде портфоліо, сам обирає рівень складності матеріалу. Пріоритетом цього методу є надання учневі можливості *проявити творчість, розвивати свої інтереси, вивчати іноземну мову.*

Я вважаю, що не вчитель обирає напрямок роботи, ставить перед собою проблему, а час керує вчителем і змушує працювати у певному напрямку. Зараз стосунки вчителя та учня досягли такого рівня, коли учень має можливість і вміє реалізувати свій творчий потенціал, самостійно розвиватись, а педагог повинен давати лише стимул, уміло направляти цей процес.

Список використаних джерел:

- Анісімова О.С. Впровадження мовного портфоліо.// Науково-методичний журнал «Англійська мова та література», № 31 (329), 2011. – с. 2-9.
- Васильченко Л. В. Технологія портфоліо в освіті // Організація науково-методичної роботи в школі. –Х.: ВГ «Основа», 2009. – с. 97-104.
- Banfi, C. S. (2003). Portfolios: Integrating advanced language, academic and professional skills. English Language Teaching Journal, №57 (1), pp. 34-42.
- Yurdabakan, I. and Erdogan, T. The effect of portfolio assessment on reading, listening, and writing skills of secondary prep class students. The Journal of International Social Research, Volume 2/9 Fall, 2009. – pp. 526-538.